

REDACTIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an .. .. . 20 cor.

Pe jumătate an .. 10 "

Pe 1 lună .. .. . 2 "

Nr-ri de Duminică pe an 4

coroane.

Pentru România și America

10 coroane.

Pentru România și străinătate

numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima

dată 14 bani; a doua oară

12 bani; a treia oară 8 bani

de fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se

inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Calomnii și insinuări.

(*) Nemulțumiți adânc de întreaga politică a dlui C. Burdea, dar' mai ales de felul cum a dispus, de capul lui toate, cu prilejul aranjării serbării dezvălirii monumentului M. Sale, la un moment dat grănicerii au pus întrebarea: oare n'ar fi bine să se dea expresiune acestei nemulțumiri într'un chip să se audă ceva mai tare și în vreme când mai mult i-ar tulbură fericirea și mărirea la care s'o fi mirând și dl Burdea cum a ajuns?

Ca un semn de solidaritate îmbucurătoare, grănicerii dela Caransebeș au cerut și avizul căpeteniilor politice din Lugoj, unde din încrederea și bărbăția poporului avem trei deputați naționaliști. Aceștia au dat sfatul că ori-cari ar fi nemulțumirile contra dlui Burdea, să nu li-se dea expresiune atunci, când s'ar putea explica drept *demonstrație* pentru a tulbură serbarea dezvălirii monumentului M. Sale.

În serbarea de Duminică nici nu s'a amestecat o singură disonanță.

E, deci, o mare necuviință și ingratitude chiar, că ziare ca »Pester Lloyd« și »Budapesti Hirlap« din incidentul serbării dela Caransebeș scriu împotriva aceluși prelat român, care atât de mult a contribuit și la strângerea fondului pentru statuie și la festivitatea dezvălirii ei. Prezintă adică pe P. S. Sa episcopul Popea ca depozitar al unei politici contrare *statului*, pe când adevărul este numai atâta: ilustrul prelat nu vrea să apară nici măcar indirect ca sprijinitor al politicii dlui Burdea. Datorează cu aceasta atât trecutului seu luminos cât și sentimentului obștesc din graniță, unde numai cei-ce se înfruptă din beneficiile puterii fin cu dl Burdea, ceialalți desaproabă în cel mai energic chip politica tristă a d-sale.

»Budapesti Hirlap« scrie că o »demonstrație« era să se pună la cale: să se cânte adică »Gotterhalte,« »Doamne ține și protege!«... Români ca Burdea li-a sugerat deja șovinistilor ideea că între noi numai cei-ce vor să *demonstreze* (contra politicii patriotice) cântă »Gotterhalte,« ceialalți cântă — imnul maghiar, alături cu dl Burdea și corurile ovreo-maghiare.

»Pester Lloyd« prezintă pe nestorul politicii naționale române, pe fostul președinte al partidului național, pe ilustrul N. Popea ca și când numai terorizat de »ultraiști« ar păstra atitudinea sa politică actuală...

Ambele aserțiuni sunt și calomnii și insinuări perverse.

Adevărul e că, atât dl Burdea cât și șovinistii, cu cari se dă în coate, vor fi avut conștiința neîmpăcată: este într'adevăr ne mai pomenit și *propriu să amărască adânc pe grăniceri când pe statuie nu s'a gravat nici o slovă românească!* Măcar că grănicerii sunt Români, ca Români și-au vărsat sângele pentru tron, ca Români au dat banul

lor pentru ridicarea monumentului, de sânge românesc este udat pământul unde s'a ridicat statuia M. Sale. Insuși dl Burdea va fi simțit ce nedreptate le face grănicerilor, căci a tot întârziat cu gravarea inscripției ungurești, așa în cât un ziar maghiar d'acolo l'a luat la răspundere și afirmă că gravarea s'a făcut noaptea, pe lângă asistență gendarmerească...

Dacă s'a simțit îndemnat să pună pe monument cunună pe paglicele căreia era inscripție *românească*, dacă a depus această coroană rostind românește cuvinte de omagiu, de ce n'a făcut dl Burdea lucru deplin: *să fi lăsat a se grava și românește pe monument?*.. Treicolorul maghiar nu s'a prefăcut în »schwartz-gelb« pentru că avea inscripție românească. Nu era să se supere nici M. Sa, și nici marmura albă nu era să înegrească pentru două-trei cuvinte românești!

Dl Burdea a ținut să facă însă toate după gustul presei șoviniste și să amărască tot mai tare pe grănicerii cari de altfel au și ei o mare vină: au lăsat ca dl Burdea să ajungă tare și mare peste ei. Il puseră nu numai președinte la comunitatea de avere, dar îl aleseră și deputat.

Cele recente fie-le un memento pentru *a se organiza și a scutura tutela domnului Burdea.*

Un mare scandal în Germania. *In numărul de Duminică marea revistă ilustrată »Über Land un Meer« a început să publice memoriile prințului Clodvig Hohenlohe, fost cancelar. Memoriile se refer la epoca demisiei cancelarului Bismarck și cuprind lucruri foarte neplăcute pentru Împăratul. Acesta a și telegrafiat îndată prințului Filip Hohenlohe, seniorul familiei, arătându-și indignarea că s'au publicat așa lucruri intime. Prințul a răspuns tot telegrafic că memoriile s'au publicat fără știrea lui. Ele erau la dispoziția istoricianului dr. Curtius și erau de altfel proprietatea prințului Alexandru Hohenlohe, căruia tatăl-său i-le-a încredințat să le publice după moartea sa.*

In toată Germania afacerea a produs mare senzație. Ziarele o comentează viu în articole. Cercurile dela Curte sunt profund revoltate.

Iubileul »Zastavel«. Deputații naționali din Arad, au trimis din prilejul iubileului »Zastavei« următoarea depeșă de felicitare:

Ziarului »Zastava,« **Neoplanta.**

Românii din Arad salută ziarul »Zastava« și din incidentul iubileului ei, dau expresiune din nou convingerii lor, că popoarele din Ungaria numai cu puteri unite și în înțelegere frățească pot să elupte adevărata libertate a poporului și perfectă egalitate de drepturi.

In numele Românilor aradani:

Nicolae Oncu, Vasile Goldiș, Ioan Suciu, St. C. Pop
deputați dietali.

AGITAȚII.

Cine petrece cu atenție presa maghiară a putut să observe, că în vremea din urmă s'a pornit în această presă o adevărată campanie împotriva Românilor. Și în deosebi presa care susține guvernul merge în privința aceasta înainte.

Se pare, că este o acțiune cu plan pornită chiar din conziliul de ministrii, unde stau azi cei mai notorici dușmani ai Românilor. Cine dintre noi nu știe ce sentimente nutresc față de poporul românesc oameni ca Apponyi, Andrassy și Polonyi cari dau tonul în guvernul actual?

Să ne uităm numai la agitația ce s'a pornit împotriva noastră în salele comitatelor. Pretutindeni oamenii sistemului nou aduc în discuțiune cestiunea românească, pe cari până acuma o tăgăduiau că va fi existând și se face cea mai detestabilă agitație împotriva Românilor, care sunt timbrați cu cele mai infame injulte. Acțiunile acestea patriotice puse la cale din partea funcționarilor se fac doar fără știrea guvernului ori chiar împotriva voinții lui?

E cert, că guvernul le alimentează și le inspiră, ca un mijloc de popularitate pentru sine, pe de alta cu scop să a prepare terenul pentru »reformele« sale apropiate, despre care resuflă din când în când câte un cuvânt, care le tradează gândurile ce-i muncesc.

Cât de meșteșugită este agitația aceasta, o dovedesc mai ales pricinele imposibile câte se aduc împotriva noastră. Ne vine într'adevăr a ne ruga de iertare, că îndrăznim să trăim, să respirăm aer, căci și aceasta este o crimă.

Iată pentru ilustrare ce excepții are împotriva noastră organul ministrului de interne Andrassy, care în numărul său din urmă își ațăță cetitorii în forma următoare:

»Și stările la periferiile naționalităților devin din ce în ce mai rele. Naționalitățile se organizează acum în grupări tot mai compacte nu numai pe cale politică și culturală, ci și pe cale socială și economică. (Colosală crimă! N. Red.) Elementul patriotic mai neînsemnat ca număr ajunge a fi tot mai strivit. Din când în când se reculege: înființează reuniuni culturale, asociațiuni, casine și bănci. Redactează adrese, memorande, se duce în deputațiuni la partidele din Dietă, la guvern, solicitând sprijin, ajutor. Promisiuni capătă cu grămada și din partea ziarelor sprijin moral, dar intervenția efectivă și reală întârzie constant. Vremea trece și conducătorii locali ai societății patriotice observă, că cheltuelile de conducători a apărării sociale au sdruncinat starea materială a tot mai multora și astfel maghiarimea în urma acțiunilor în atât de diverse direcții, ajunge mai slăbită de cum a fost mai nainte. Așa a fost în trecut dar nu e permis să fie d'aci înainte așa soarta mișcării de apărare națională a *autorităților autonome* și a cercurilor sociale«.

Iată modul de gândire a dlui Andrassy care cheamă la »apărare națională« »elementul mai neînsemnat ca număr« și »autoritățile autonome« împotriva cui? a na-

ționalităților cari așa se vede sunt scoase din »națiune«.

Numai zăpăceala domnului Andrássy este mai mare decât răutatea câtă încolțește în »sufletul său negru« care i-s'a spus că-l are.

Deschiderea Dietei.

Azi se deschide sesiunea de toamnă a Dietei. Din cercurile kossuthiste se vestește, că chiar în prima ședință se va anunța o interpelare din partea unui tânăr deputat kossuthist, ministrului de honvezi, pentru că n'a scos armată care se facă onorurile la cei 13 martiri din Arad.

De altfel cercurile politice, deșertate acum atâtea luni, s'au umplut și aproape toate partidele au ținut consfătuiri ieri și alaltăieri în vederea deschiderii de azi a Camerei.

Campanie contra lui Goluchowski.

Ura partidelor maghiare împotriva lui Goluchowski datează mai de mult, ea s'a potențat însă mai ales în cursul crizei politice din urmă. Șoviniștii îl socotesc adică pe Goluchowski de cel mai vajnic adversar al aspirațiilor maghiare. Ei nu pot uita, cum și la vestita audiență dela 23 Septembrie Maj. Sa i-a trimis pe cei 5 corifei la Goluchowski, ca să negocieze cu dânsul, indicându-le în chipul acesta, că Goluchowski este autorul soluției ce Suveranul dădea solicitărilor corifeilor maghiari.

Acum că s'apropie deschiderea delegațiilor, se reîncepe și campania împotriva lui Goluchowski diriguată tot din rândurile guvernamentale. De astădată i-s'a împărțit vicepresidentului *Rakowszky* rolul de a începe atacul, care în formă de interview a și anunțat în ziarul »Zeit« lupta ce se va da în delegații împotriva ministrului de externe, căruia i-se va da *voit de blam*, zice dl *Rakowszky*.

Ziarele ungurești de azi, în urma acestor declarații a vicepresidentului *Rakowszky*, i-au și scos vestea demisionării ministrului de externe. Ele însă îl demisionează în felul acesta de ani de zile.

»Nemzeti kör«.

Sub această numire, mai mulți înși dintre foștii membri ai partidului liberal naufragiat, s'au adunat zilele trecute și au decis organizarea lor, într'un club politic. După cum se anunță s'au și înscris deja la vre-o 300 membrii, cari au oferit presiului contelui *Tisza István*, acesta și-a manifestat însă dorința de a rămâne ca simplu gregar. În urmarea acesteia presidentul noului club va fi contele *Csáky Albin*, ori *Hieronymi Károly*.

Presa coaliției scrie în termeni violenți împotriva noului club.

Mandatul deputatului naționalist dr. Alexandru Vaida-Voevod a fost verificat.

Congresul științelor sociale.

Ziua 1.

În fața unei mari asistențe s'a deschis Duminecă la orele 10 dim. cu mare solemnitate la Ateneu întâiul Congres al științelor sociale din București, sub președinția dlui *C. Disescu*.

Dl *I. Kalinderu*, președintele Academiei Române, fiind proclamat președinte al congresului rostește următorul discurs:

Domnilor, Doamnelor,

Comitetul d-voastră organizator mi-a făcut cinstea a mă invita să prezidiez congresul de față. Am fost adânc mâhnit, că n'am putut corăspunde acestei deosebite atențiuni, fiind foarte ocupat. Era chiar să plec pentru mai multe zile

în o afacere urgentă și dacă am amânat puțin această călătorie, a fost pentru a putea veni în mijlocul d-voastre și a avea prilejul să vă salut în numele Academiei Române.

De altfel aveți ca președinte o persoană distinsă, de o competență recunoscută de toți.

Am ținut să vă urez din graiu izbândă în lucrări, pentru că acesta e cel dintâiu congres de științe sociale la noi, și fiind că s'a ales pentru discuțiune, una din cele mai vitale chestiuni: starea economică și socială a poporului, și în special a țaranului român.

Felicitând din inimă pe inițiatorii acestei întruniri, fac totodată cele mai călduroase urări, ca congresul de față să nu rămână izolat, ci să fie urmat și la noi de altele. E de asemenea de dorit, să se înființeze o societate puternică de științe sociale, așa cum sunt în celelalte țări.

Științele sociale sunt numeroase și vaste. Începutul lor se ridică la Aristotele, și cea mai recentă, Sociologia, s'a constituit pe la jumătatea veacului trecut. Aceste științe, care au de scop studiul omului ca ființă socială, trebuie să indice mijloacele care vor îmbunătăți traiul lui, care'l vor face tot mai conștient, tot mai liber. Ele trebuie să arete, care din multele reforme și schimbări ce se cer pe fiecare zi, sunt folositoare și cari sunt utopice și primejdioase.

Suntem dar datori să le cultivăm, să ne pătrundem de ele și să luăm parte la înaintarea lor.

Societatea noastră are de sigur nevoie de multe îndreptări, spre a fi la înălțimea celei din alte țări cu cultură mai veche.

Dintre toate clasele însă țaranii sunt aceia cari merită mai multe grije. Întăresc această afirmațiune ce am față de clasele dela orașe, și în special cu înemnatatea ce prezintă pentru viitorul țarei și al întregului neam românesc.

Imprejurul chestiunii agrare s'a format chiar un curent de opiniune, de altcum necesar oricărei reforme.

Nu se poate spune, că în timpul din urmă nu s'au făcut îmbunătățiri și în această direcțiune. S'a făcut din contră tot ce s'a putut, ținând seamă de prea numeroasele îndreptări, de care s'a simțit trebuința în toată viața noastră națională.

Și dacă roadele acestor îmbunătățiri, n'au fost până acum destul de bogate, cauzele trebuiesc căutate în altă parte. În prima linie, în scurtimea timpului, și în a doua, în starea de înapoere în care ne aflăm înainte. Nu trebuie uitat de asemenea, că n'au fost introduse toate de odată, ci treptat, după cum era și firesc.

De starea de cultură a poporului va trebui ținută socoteală și pe viitor, căci izbânda unei reforme nu e asigurată, dacă nu se adresează unui mediu potrivit, care o înțelege, o prețuește și o urmează.

Această atențiune se impune mai ales la noi, unde țaranii sunt exclusiv agricultori și n'asteaptă ameliorarea soartei lor de cât dela pământ.

De aceea, doamnelor și domnilor, am salutată cu bucurie atențiunea mare, ce ați dat chestiunii țărănești, convinși fiind ca și mine, că rezolvarea ei nu atârână numai dela întinderea de pământ posedat.

Până la aceasta mai sunt, fără îndoială, multe lacune care fac viața țaranului grea, și câte trebuiesc împlinite pentru a netezi calea către reforma cea mare.

O lacună, care o observăm cu toții e nevoia de a face ca administrația și justiția să se îmbunătățească pentru toți și să ocrotească și mai bine interesele țaranului. Și administrația și justiția au făcut progrese foarte însemnate în ultimele patru decenii, după cum știm cu toții, dar mai au și altele de realizat.

Va trebui asemenea să se înființeze cât mai curând, o protecțiune a muncii, așa cum s'a făcut în Statele din apus.

Acolo legile de ocrotire s'au ocupat întâi de lucrătorii industriei, care sunt foarte numeroși și numai de curând se studiază aplicarea lor și la muncitorii agricoli. La noi, unde aceștia formează masa, tocmai de ei va trebui să ne ocupăm din capul locului.

La congresul corpului didactic ținut zilele trecute, am vorbit mai pe larg în această privință, arătând că pentru a ajunge mai repede și mai sigur la scop trebuie înainte de toate să se dea țaranului lumină, cât mai multă lumină. Trebuie asemenea combătută, credința ce au, că numai fiind proprietari de pământ vor scăpa de năcazuri, de teamă de a nu compromite însăși acți-

unea de îmbunătățirea soartei lor, care nu se poate face odată, ci treptat, pe măsură ce va fi pregătit prin alte reforme corespunzătoare. Mai îmi permit a reaminti, că tot acolo am spus că, evoluțiunea univervală tinde pe de o parte la înțărirea ideii proprietății iar pe de alta, la îmbunătățirea condițiilor de traiu a tuturor muncitorilor.

Nimic, nu poate să ne inspire mai multă încredere în viitorul intelectual și în înălțarea neamului nostru, de cât faptul, că deși studiul științelor nu datează la noi decât de decenii, avem în fiecare domeniu de cunoștințe, câte unul sau mai mulți Români care a cultivat cu deosebit succes, și a contribuit cu ceva la progresul general. Aceia, cari studiază vr'una din științele sociale își aduc aminte că Conta, a încercat cu egală pricepere și curagiu, în a sa Teoria undulațiunii universale să găsească legea încă misterioasă care determină mersul societăților omenești și al culturii univverzale.

Avem acum pe dl *Dimitrescu-Iași*, profesor și rector la universitatea din București, pe dl *D. Drăghicescu*, care a publicat mai multe lucrări de sociologie și a fost apreciat și la Paris, pe dl *Rădulescu-Motru* și alții, al căror nume regret că-mi scapă.

Urez ca mulți să îmbogățească patrimoniul nostru, cu studii de acelea care sunt temelii solide ale științei și să se găsească și mulți emuli ai lui Conta care să clădească sinteze, care deși anticipate, sunt templele mărețe ale științei.

Intruțiți în acest an jubilar, nu putem să nu ne aducem aminte de aceia, care au avut ochiul neadormit asupra țaranilor noștri: *M. S. Regele*, care i-a dus pe câmpul de bătae la glorie nemuritoare, și *M. Sa Regina*, care i-a întrupat atât de bine gândirea în neprețuitele sale scrieri.

Trăiască dar *MM. LL.* împreună cu *Augusta Lor familie!*

Dl N. Xenopol, delegat al comisariatului general al expoziției vorbește de însemnătatea expoziției pentru țara noastră. Dsa face o comparație între situația țarei de acum 40 ani și situația ei de azi arătând progresele enorme ce le-a realizat în acești 40 de ani sub glorioasa domnie a *M. S. Regelui*.

Dl Xenopol vorbește apoi despre anomalii politice, juridice și economice, exprimându-și dorința ca congresul să contribuie la îndreptarea lor.

Dl C. Disescu, președintele congresului, spune că relele sociale n'au leac. Menirea științelor sociale nu este de a face fericirea unui popor, ci de a face ca durerile să fie mai mici. Dsa urează congresului să nu se descurajeze neputând distruge răul, căci acest congres răspunde unei necesități, aceleia de a organiza științele sociale.

Dl Disescu declară congresul deschis, urând congresiștilor spor la muncă.

La orele 4 p. m., în sala nr. 4 a Universității a avut loc prima ședință a congresului.

Asista lume foarte multă. *D. V. M. Kogălniceanu*, cu multă competență, și-a dezvoltat interesanta d-sale conferință, vorbind despre Istoricul chestiunii țărănești.

Dsa a tratat această chestiune din toate punctele de vedere, fiind foarte mult aplaudat.

După d-sa a luat cuvântul dl *G. D. Scraba*, care a vorbit despre condițiunile de trai ale țaranului român, documentând cu țifre și date, comunicările d-sale.

Ședința s'a ridicat la orele 6.

Ultime știri.

Atentat contra țarinei mume. Kopenhaga, 10 Octomvrie. Un atentat a fost

pus la cale împotriva mamei Ţarului. Cel care era însărcinat a săvârşi atentatul a fost prins și pus în închisoarea Petro-Pavlov. S'au găsit la el bombe și planul locuinței Ţarevnei.

Ucișor prins. Varșovia, 10 Oct. Poliția a arestat pe ucigașii șefului de poliție Gruin. Ei sunt doi ofițeri activi din regimentul Alexandra cu garnisoana aici.

Din România.

Sedința Academiei. Academia română a ținut Vineri după amiază ședință sub președinția dlui I. Kalinderu.

D. secretar general D. A. Sturdza dă cetire sumarului ședinței precedente, care se admite.

D. Erbiceanu depune câte-va importante manuscrise în limba latină, scrise în școalele grecești din țara noastră pe timpul domniei fanarioșilor; alte manuscrise prin care dovedește că în aceste școli se învață și franțuzește.

D. Hepites depune o lucrare a unui scriitor francez.

D. dr. Babeș depune o lucrare făcută împreună cu dl profesor Marinescu asupra studiului celulelor nervoase.

D. N. Xenopol face o relațiune asupra congresului pentru protecția proprietății literare și artistice. Zice că dl Holban, directorul Revistei Idealiste, a invitat pe congresiști la București, spre a ține aci congresul și era o teamă asupra rezultatului congresului, grație faptului că nu avem lucruri multe de arătat streinilor. Norocul a fost că în acest an am avut Expoziția Națională la București care reprezintă oglinda activității noastre economice și culturale.

Pe lângă aceasta am mai avut norocul să ne prezintăm cu 4 lucrări originale românești, datorite dlor Hamangiu, I. T. Ghica, Nicolau Magistrat, etc.

Societatea întemeiată în București pentru protecția proprietății literare, al cărei președinte e dl Olănescu, a luat parte activă la acest congres. Dl Olănescu urmând să plece însă în străinătate pentru caz de boală, am fost rugat să prezidez eu congresul, ceea ce am făcut cu deosebită plăcere.

Arată persoanele cari au luat parte la acest congres, și zice că era prima noastră atingere cu străinătatea civilizată. Face un rezumat al discuțiilor urmate, citește discursul pronunțat de d-sa la deschiderea congresului, tratând »Proprietatea literară din punct de vedere juridic«.

Rezumează concluziunile la cari a ajuns congresul, și arată numeroasele controverse cari se pot ivi la principiul proprietății literare și artistice. La noi s'a adoptat termenul de 80 ani pentru prescripție. Congresul din București a avut și scopul de a face ca România să adere la rezoluțiunile congresului dela Berna, — scop care a fost ajuns în urma declarațiilor făcute de d-nii miniștri Vlădescu și Greceanu, în congres.

Pentru apărarea protecției literare citează cazul lui Eminescu care a murit sărac, iar librării s'au îmbogățit retipărindu-i scrierile sale; cazul piezei »Stingerea« care s'a jucat de atâtea ori pe scena Teatrului Național, și a altora sunt dovezi de mod cum se respectă la noi această proprietate.

Conchide, arătând foloasele pe cari le va aduce țării noastre primul congres internațional care s'a ținut la București.

Ședința s'a ridicat la orele 3 și jum.

M. Sa regele va plecă Joi din Sinaia, pe câmpul manevrelor.

E probabil că M. Sa, pentru a evita o prea mare oboseală, să urmărească manevrele în automobil, împreună cu A. S. R. principele Ferdinand.

Dl G. Gr. Cantacuzino, prim-ministrul și ministru de interne, a plecat Mercuri la Sinaia pentru a se prezintă M. S. regelui.

La 8—10 Octombrie se va ține în București congresul secretarilor comunali din țară.

Vor ține cuvântări la acest congres dnii M. Rahtivan, despre scopul și importanța congresului, Petre Sfetcu despre rolul secretarului comunal, D. Nenițescu despre

menirea secretarilor din punct de vedere educativ al țăranului și alții.

În ziua de 28 Septembrie vor sosi în țară 100—110 ingineri și arhitecți bulgari, spre a întoarce vizita ce au făcut-o în Sofia inginerii români.

Oaspeții vor vizita Sinaia, Constanța, Bușteni sau șalinile dela Slănic (Prahova).

O delegațiune de albanezi din Capitală s'a prezentat Sâmbătă la ministerul de externe spre a lua informațiuni privitoare la s'voul ce s'a răspândit printre Albanzii din capitală, că tinărul Costuri care și-a celebrat de curând căsătoria la București, refuzând să primească condiția ce i-o propunea mitropolitul grec din Koritza, a fost asasinat de Greci.

La minister li-s'a spus, că nu s'a primit nici o știre în această privință.

Cu acest prilej delegațiunea a rugat pe dl ministru de externe să intervie ca Albanzii supuși otomani, să nu fie supuși la plata supra taxelor pe cari le plătesc grecii, cum s'au întâmplat în câte-va cazuri.

Dl ministru de externe a promis că va interveni ca să nu se mai întâmple pe viitor asemenea confuziuni.

Neorândueli la o bancă românească din Bănat

Săptămâna întreagă a circulat cu o vădită satisfacție dela ziar la ziar în presa ungurească o veste, că la un institut de bani românesc din Bănat cu numele »Pădureana«, unul dintr'acele institute înființate și la noi cu rost și fără rost, s'o spunem verde: mai mult fără rost pentru nesațiul unuia ori a mai multora tovarăși de exploatare a popoului — s'au descoperit mari neorândueli, și defraudări.

Ziarele ungurești scriau, că la banca din Liget »Pădureana« a cărei director este *Cornel Teaha*, protopop gr-cat. s'a defraudat suma nu mai puțin de 45 mii cor. cam adică cât făcă și capitalul.

În urma acestor vești ne-am adresat azi telefonic la Timișoara, de unde ni s'a comunicat, că într'adevăr veștile foilor ungurești sunt adevărate și că la cererea direcțiunii, tribunalul din Timișoara a pus institutul în concurs. Judele de instrucție a citat pe directorul *Teaha*, acesta însă n'a putut fi aflat și se crede, că a fugit.

Regretăm din toată inima cazul aceasta propriu a întina nepătata reputație a întreprinderilor românești. Cazul acesta trebuie să rămână *isolat* în societatea românească, dar tocmai pentru cuvântul acesta este nevoie a fi cu mai multă precauție la înființarea acestor institute, care în vremea din urmă răsar ca ciupercile.

Falimentul politice maghiare.

Din datele statistice publicate de ministerul ungar rezultă, că în primele trei luni ale anului 1906 au emigrat din Ungaria cu 31,000 mai multe suflete decât ar face sporul natural, nașterile întrecând cazurile de moralitate, din același interval!).

Inregistrând aceasta, economistul maghiar dr. Hegedüs Loránt scrie: »Dacă asta continuă, la sfârșitul anului populația Ungariei va fi scăzut, oficial, cu 90,000 suflete; dacă-i vom socoti însă și pe cei-ce pleacă fără pașaport, deficitul înspăimântător se va putea evalua la 200,000 de cetățeni. Asta e socoteala noastră. Cifrele acestea vestesc departe că ne prăpădim«...

Gravitatea acestor pierderi se va putea cumpăni însă numai dacă vom face puțină comparație. În timp ce în Austria, căci Ungurii vor să-i ia înainte, densitatea populațiunii este 70, în Germania 104; iar în Belgia, cu care le place să se asemene, 234 pe kilometru pătrat, — în Ungaria

!) Au emigrat în anul trecut 101.521 cetățeni ungar.

nu sunt decât 59 locuitori pe un kilometru pătrat.

Nu pentru că ar fi prisos de oameni, nici pentru că ar fi lipsă de pământ pleacă atâtea emigranți din Ungaria, ci — după mărturisirea tuturor economiștilor maghiari chiar — din cauza relelor întocmiri economice și politice. Nu-i la mijloc nici lipsă de patriotism: pleacă mai ales Ungurii (în 1903 s'au dus 23,000), despre cari nu se poate presupune că nu-și iubesc patria, nici că vor fi fost ori sunt întărâtați de agitatorii perversi!»

De când cu inaugurarea actualei politici de stat, politică ce-și are ca țintă unitatea de stat și în ce privește limba, toți ori aproape toți bărbații de stat maghiari se preocupă numai de chipul cum ar putea face Unguri și din pietre. Chestiile economice au fost și sunt neglijate, din care cauză în Ungaria țărănimea e mai apăsată decât ori unde, administrația e o satrapie de nesuferit și până ce Ungurii fac politică și visează de »imperialism maghiar«, — peste 60% din marile proprietăți (latifundii) au ajuns în mâinile Ovreilor, comerțul întreg este în mâinile lor, marea industrie de asemeni, precum și băncile mari din țară sunt tot ale lor. Iar ce nu pot cuprinde Ovreii din Ungaria, vin și cuprind cei din alte țări. În anii din urmă, constată cu durere Hegedüs, anteprenori din Austria și Germania au pus mâna pe cele mai bogate mine de fier din Ungaria: pe cele din Sepuș, Arad și Bihor. Se poate face o socoteală aproape exactă când se va face ultima extracție a fierului din aceste mine. »După știința specialiștilor — scrie Hegedüs — peste 38—40 ani nu mai avem de unde scoate fier. Lucrătorilor dela minele de fier va trebui să le dăm drumul, cei 35,000 lucrători din fabricile de fier vor rămâne și ei fără pâine și prin Fiume vor plecă la America. Nu-i vom mai vedea nici pe ei, nici fierul«...

Și nu e vorba numai de pierderea oamenilor săraci. Nu. Emigranții ori cât de săraci, duc cu ei nu numai brațe productive, ci și sume de bani, mai mici ori mai mari, dar care, după socoteala celebrului statistician Kop, fac pe ani 50 milioane coroane.

Emigrările acestea sunt în creștere.

Astfel, în timp ce la 1901 Austro-Ungaria figura cu 171,000 emigranți, la 1903 numărul s'a ridicat la 206,000, dintre cari cetățeni ungari 100,000. Austria poate însă suportă mai bine aceste pierderi. Pe deoparte fiindcă are o populație și mai mare și mai spornică, pe de altă parte pentru că și economicște ea progresaază pe fiecare an. Dupăcum arată ministerul de finanțe austriac, cetățenii cari la 1898 cheltuiau mai mult decât 1200 milioane pe an, aveau venit de 2 miliarde și 300 milioane; la 1904 veniturile acestora s'au urcat la 3 miliarde. Un spor de venituri de 700 milioane în 6 ani! Și să se noteze că e vorba de mărturisiri pe urma cărora agenții fiscali stabilesc darea. Câte milioane nu vor face veniturile nemărturisite?!... În Ungaria se pun dări nouă, până să se introducă darea progresivă, imobilele îngreuiate ajuns la criză egală cu falimentul.

Superioritatea Austriei se mai invederează și din următoarele:

În anii din urmă, va să zică pe când fruntașii politici maghiari au scris și declamat mai mult despre »imperialism maghiar«, când s'a purtat lupta omerică pentru naționalizarea (ori mai bine: maghiarizarea) armatei comune și pentru independența vamală, din comitatele apusene ale țării s'au așezat în Austria 150,000 cetățeni ungari, iar pentru articolele industriale mai necesare (28 la număr!), și numai pentru acestea, Ungaria a plătit anul trecut Austriei cu 63 milioane coroane mai mult decât în 1901. Cea-ce, bine înțeles, nu împiedecă pe Unguri să lupte ca centrul politic al monarhiei să fie mutat dela Viena la Buda, — al cărei somptuos palat regat stă cu anii închis.

În ce mizerie am ajuns, se poate judecă apoi îndeosebi dacă vom compară Ungaria cu vre-o țară de apus, de pildă cu Germania.

Și Germania a avut întro vreme gloria tristă să dea mulți emigranți. În anul 1881 a stat chiar în frunte, dând 220,000 cetățeni Statelor-Unite. Politica sănătoasă a marelui imperiu a făcut însă ca acest număr să scadă. Dela 1890 n'au mai emigrat decât 530,000. În 1904 au emigrat 47,000, iar în anul 1905 acest număr a scăzut la 20,000, va să zică abia a cincea parte din numărul emigranților ungari, măcar că populația statului

ungar este aproape de trei ori mai mică decât a Germaniei.

Chiar de ar emigra mai mulți din Germania, pierderile nu se pot compara. Aci cei mai mulți Germani emigrează în coloniile germane; în Africa teritoriul ajuns în posesiunea Germaniei face 2 milioane 352,860 kilometri pătrați, — pe când Austria mereu frământată și slăbită de luptele ce a trebuit să poarte cu partidele maghiare, nu numai că nu și-a putut ocupa coloniile, dar nu a putut nici să-și asigure piețe, nici să-și mărească și întărească influența pe mările unde asista numai la victoria Germaniei și a celorlalte state europene. Emigranții din statul ungar sunt deci perduți, cei mai mulți, pentru totdeauna.

De câte ori a fost vorba de vre-o acțiune a marilor puteri, de pildă când cu represaliile contra Chinei ori afacerea Marocco, presa maghiară a înregistrat așa zicând cu plăcere rolul neînsemnat jucat de diplomația și marina monarhiei austro-ungare. Lipsa de succes în politica mare a monarhiei, cei mai mulți bărbați politici maghiari o consideră favorabilă politicii naționale maghiare. O spun chiar pe față: cu o Austrie slabă și fără prestigiu în afară, campionii »imperialismului maghiar«, al căror șef e contele Apponyi, luptă mai ușor!...

În felul acesta greutățile ce fac »imperialiștii maghiari« Austriei se resimt însă nu numai asupra mersului lucrurilor de peste Leitha, ci asupra soartei întregii monarhii. Intocmai cum nu se gândesc că politica actuală de stat a contribuit ca țară să piardă în fiecare an mai multe brațe decât într'un război mare, întocmai după cum nu se cutremură, când oficios li-se raportează că, în mai multe comitate dela Nord, locuite de Slovaci, nu s'a putut face recrutare, de oarece numai bătrânii, copiii și ologii au mai rămas în sate, ceilalți au emigrat, — întocmai așa pentru limba de comandă ori cel puțin ciucurii tricolori maghiari, șefii politici au fost în stare să pună în joc siguranța întregii monarhii.

Patru guverne d'arândul — Széll, Héderváry, Tisza și Fejérváry — n'au putut recruta pentru că Coroana n'a consimțit să lase armata din Ungaria la dispoziția celor ce printr'însa voiesc să maghiarizeze. Iar unde s'a ajuns cu această politică, lăsăm să ni-o spună tot dr. Hegedüs:

»Armata de muncitori e nesigură (pentru marea industrie), pentru că muncitorii mai inteligenți cu grămada pleacă în America, iar fabricantul niciodată nu știe când va fi boicotat prin greve.

»Nu e sigură nici poziția vămilor, pe care clădește (marea industrie), pentru că tarifa vamală autonomă n'avem încă înscrisă în lege și chiar în vara aceasta, marea parte a exportului nostru spre Orient l-a lăsat »în suspensiune«, adică:

exportul german va ocupa piețele pe care așa zicând cu ghiarele ni-le-am săpat acolo pentru fabricile maghiare.

»E nesigură și darea: pentru că ex-lexurile au venit una după alta și în timp ce în altă parte darea, va să zică cheltuelile necesare statului, este absolut sigură, la noi nici asta nu se poate comta«.

Abstracție făcând de chestia națională, pe care n'am atins-o aci și care se agravează pe zi ce trece, credem că se învederează și numai din cele mai sus arătate, complectul faliment al politicii șoviniste maghiare O nouă îndrumare se impune.

(»Viața Românească«, Nr. 7.) I. Russu-Șirianu.

Iarși Grödel.

»Husztii Ujság« și »Mármarosi Ujság« continuă a desvâli matrapazlăcurile fraților Grödel, arătând cum au frustat statul, cum nu s'au genat să se laude că au mituit pe fostul minisfru conte Bethlen, cum au nesocotit contract încheiat, — ca astfel să se îmbogățească tot mai mult.

Iată ce scrie, între altele »Husztii Ujság«:

»Pe baza contractului încheiat la 1881, în exploatarea pădurilor firma Grödel a fasonat că are un venit de 50.000 fl. și astfel au plătit 5000 fl. dare de venit cl. III.

Asta a fost cea mai scandaluoasă înșelătorie și frustrare obraznică a fiscoșului și numai așa s'a putut face că comisia de dare s'a înțeles cu firma Grödel. Din condițiile contractului s'a putut adică stabili, că firma Grödel în anii 1891, 1892 și 1893 a luat în primire dela stat 418.450 metri cubi de lemne groase și 473.341 m. c. lemne mai mărunt. La metrul cub de lemne groase a avut însă câștig sigur 2 fl., la cele mărunt a câștigat cel puțin 150.000 fl. și astfel chiar după socoteala cea mai minimă a pus la buzunar 986.900 floreni.

În felul acesta operează onorabilii frați Grödel, ajunși acum baroni.

Numitul ziar arată apoi cum au frustat statul aducând lemne din pădurile pe cari le exploatau în Galiția, cum nu s'au ținut de condițiile puse în contract, lăsând astfel pe drumuri 300 familii, — și așa mai departe, tot lucruri cari într'adevăr numai așa s'au putut, că ei mituiau, cu grosul, în stânga și dreapta.

ziua primă a căsătoriei sale, gândea în sine. Și când a auzit horcăitul greu al bărbatului său, s'a întors cu scârbă și-a privit prin fereastră la cerul plin de stele.

— Whittaker Bobie nici odată n'ar fi fost capabil de aceasta lipsă de politeță — gândea cu inimă indurerată. Cum știă curteni! Cât de dulce știa să-mi șoptească! În adevăr mare năpastă și nenorocire a fost pentru mine, că ambii eram săraci.

În acest moment s'a auzit o fluierătură ascuțită și trenul se oprî ca un cal dresat.

— Vre-o gară — monologhizează femeia. M'a cuprins foamea. Ar trebui să iau măcar o ceașcă de ceai cu cozonac. Să trezască pe bărbatul meu.

— Dar lonel cuprins par de un somn vecinic durmea mai departe, mântuit de ori-ce gând și supărare.

S'a dat jos deci ea singură.

— lute un ceai și un cozonac — strigă unui chelner, ce sta nepăsător. Grăbește, căci la din contră scap trenul.

Abea gătă de spus și trenul se puse în mișcare. Ea spăriată fugi în urma lui, dar prea târziu...

— Scăpași trenul? — o întrebă șeful de gară în ton blând. De ce te-ai și dat jos? Acesta e tren accelerat și se oprește aici numai când se întâmplă vre-o primejdie. Chiar acum se aprinsese o roată, de marea iuteală.

Dar... bărbatul meu e în tren... îngână femeia. Doarme și nici nu știe, ce mi-s'a întâmplat.

— Peste o oră pleacă altul. Până atunci, dacă dorești, intră în restaurant.

Tânăra femeie intră suspinând cu amar.

Cine-va îi iese în cale, un cineva, care rămăsese surprins văzându-o singură în puterea nopții.

Din Basarabia.

— Guvernatorul Basarabiei, dl Haruzin, plănuiește editarea la Chișinău a unui ziar oficios în românește, pentru a lupta în potriva tendințelor democratice, și negreșit, »revoluționare și separatiste« ale »Basarabiei« domnului Gavrilică. Se zice, că ministrul de interne a primit cu multă simpatie planul dlui Haruzin și i-a făgăduit un ajutor material, serios.

Intr'un ceas bun! Considerăm și aceasta ca un triumf al cauzei românești într'o provincie, unde până acum un an și colecțiunea »Dorului« era considerată ca o scriere »subversivă« și unde copiii de școală, cari ar fi îndrăznit să vorbească între ei în limba lor, erau nenorociți pentru toată viață.

Deputații congresului prețesc din Basarabia au supus aprobării preasfințitului Vladimir, episcopul Chișinăului și al Hotinului, rezoluțiunea congresului de a se introduce în programul Seminarului din Chișinău, ca obiecte de studiu, învățământul limbii românești al cântării bisericesti »moldovenești«, după programul elaborat de o comisiune a congresului.

»Basarabia«, Nr. 29, ne aduce vestea tristă, că colaboratorul ei Pintilie Cubolteanu e greu bolnav. »Boala colaboratorului nostru, — spune ziarul Basarabean, — se trage dela închisoarea umedă și întunecoasă, unde a fost nevoit de administrație să stea«...

Dorim tânărului și inimosului confrate dela »Basarabia« însănătoșire grabnică, pentru ca cu puteri nouă să poată lupta pentru ridicarea și luminarea neamului.

În cauza congresului învățătoresc.

O nespusă bucurie simt în sufletul meu de când ni-s'a dat fericita ocaziune ca să pot ceti în coloanele foilor »Tribuna« și »Poporul român« despre punerea la cale a unui congres, care va avea să se ocupe în cauza îmbunătățirii sortii noastre dascălești. A și sosit timpul suprem, în care trebuie să ne punem pe lucru, neabandonând afacerea asta atât de salutară și folositoare pentru noi. A sosit timpul, care ne șoptește, că să nu așteptăm până când vom putea cucerii inimile credincioșilor, cari vor avea apoi să se îngrijească mai mult de soarta noastră cea vitregă. Nu trebuie să fim orbiți de cuvintele acele că: »greutățile numai acolo se ivesc, unde poporul nu vede sporul în școală« fiind învățătorul slab; pentru că nu numai învățătorul slab su-

Inimi intristate.

— După M. W. Gee. —

Tânăra femeie cu suris pe buze privea dulce la bărbatul ei. În sfârșit remăsăse singuri în apartamentul vagonului.

— Spune-mi — îl întrebă — ce ai gândit și cum te-ai simțit în momentul, când îmbrăcată în haina de mireasă, m'ai văzut la brațul tatălui meu, coborând scările?

lonel, tânărul soț, surprins se desmetețește.

— Ce am gândit?

Mă gândeam... oare sunt la mine inelele de logodnă, nu cumva le-am uitat acasă?

— Ce prozaic ești! — gândi tânăra soție și-și ridică nițel capul ei frumos, ce și-l răzîmă pe umerii soțului ei. Apoi îngrijorată răspunde:

— Ce palid ești! Pari atât de obosit și istovit!

Bărbatul face semn negativ, dar vorbele, ce voia să le spună, le-a retăcut. Tânăra femeie nu știuse, că tatăl ei e aproape să dea faliment și acest om, care de câte-va ore e bărbatul ei, zi și noapte muncind, i-a întins mână de ajutor pentru mântuirea familiei. Frânt atât sufletește, cât și trupește, uluit a stat înaintea altarului și acum, când în sfârșit poate să mărturisească, că aceasta femeie e a lui, a urmat reacția. Puterile-i slăbise. Roatele trenului ropăiau monoton și le-gănatul ușor al vagonului pe neobservate îi aduse somnul. Iși închise ochii și dormi cuprins de un somn profund.

Soția se uită la el cuprinsă de milă și intristare.

— Oare se mai găsește vre-o femeie în lume, a cărei bărbat să fie atât de indispus, chiar în

— Eu sunt, dragă, Bobbie — zise femeia intristată și-i istorisi întreaga întâmplare. Mă mir că te găsești aici. Înțelesem, că ai plecat în America.

— Aici e frig — zice politicoș tinărul și o invită să intre în restaurant. Nu poți să pleci numai peste o oră. Până atunci să guști ceva.

— Dar... dar... cred că acesta n'ar fi lucru cuviincios — îngână femeia confusă.

— Nebunie! Suntem prieteni vechi, prieteni de copilărie și nu pot să te las flămândă. Ca în alte vremuri mai senine așa l'a ascultat și acum. Și în decurs de o oră au povestit în deplină fericire lucruri, ce au reîmprospătat trecutul lor atât de fericit și totuși fără nici o nădejde.

Când se apropie timpul sosirii trenului, Bobbie o întreabă.

— Cred, c'ai auzit de norocul meu neașteptat?

— Nu. Răspunse ea.

— A murit fratele meu și toată averea lui mi-a testat-o mie. Dar ce târziu a venit acest noroc! Așa-i scumpă Eliso, că acesta a fost unicul impediment, ce a pus stavilă fericirii noastre?

— Acesta — șoptește femeia privind cu durere la el. Scumpul meu Bobbie... Și o caldă strângere de mână împreună două inimi, ce se iubeau.

— Cred, că-i timpul de plecare — zice femeia cuprinsă de o durere, ce atunci o simțise pentru primădată.

El o petrece până la vagon. Ea intră și din fereastră îl petrece cu privirea ei indurerată.

— Bobbie — îi zice — nouă nu ni e ertat să ne mai întâlnim nici odată...

Și acum Dumnezeu cu tine!...

Trenul plecă și Bobbie îngână trist și îngândurat... »nici odată«. Trad. de Petru E. Papp.

feri și întimpină greutăți, ci alătura cu el și cel bun.

Nu trebuie să luăm așa mult în considerare cuvintele celor, ce doresc ca să nu ținem congresul, ci cu trup și suflet să alergăm la Blaj, unde vom avea să ne consfătuim în cauza stării noastre deplorabile. Așa cred, că nici unul nu va fi nepăsător și lenș în cauza asta, abstracție făcând dela cei împedecați de diferite cauze.

Ar fi de dorit ca ziua, respective zilele de congres să se hotărască cu cât mai în grabă, ca să se poată pregăti fiecare interesat cu cele necesare. Nu e potrivit, ca să ne băgăm în zilele de iarnă cu ținerea congresului, și să mai întârziem mult, pentru că am întârziat destul până acum.

Iar până la ținerea congresului ar fi bine și necesar, ca să se întruniască câte 3—4 sau mai mulți la olaltă, după posibilitate, și să se consfătuiască în cauza mijloacelor de cari ne-am putea folosi cu ușurătate la ameliorarea sorții; pentru că aflând mijloace încă de acasă, atunci când vom fi toți concentrați la un loc, ne va fi cu mult mai ușor, având numai a discuta asupra mijloacelor și a alege pe cele mai potrivite și mai ducătoare la scop.

Deci nu trebuie să perdem timpul, cât mai este până la ziua întrunirii, făcând lucru în cauză, pentru că așa ceva numai bunul Dumnezeu va putea ști când ne vom mai întâlni.

Sfârșesc cu cuvintele: Dumnezeu să ne ajute, ca să ne putem întruni cât mai în grabă la congresul de mult așteptat

(Tătărești.)

Drăgan Mariș,
inv. gr.-or.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 10 Octombrie 1906.

— **P. S. Sa dr. Demetrie Radu, episcopul gr.-cat. al Orăzii-mari, a sosit aseară în Arad.**

— **Știre personală.** Aflăm cu mult regret, că iubitul nostru amic Virgil Tomici a fost încercat, pe neașteptate, de o crudă boală, din care dacă scapă, numai constituției sale tari și îngrijirii celor de aproape ai sei are să mulțumească.

Dorim iubitului nostru prieten deplină reculegere.

— **Examenul de calificare preotească** s'a terminat ieri cu următorul rezultat: Aurel Ciorgar, Petru Marșieu și Nestor Popa, clasa primă. Florian Goina, Victor Șandru, Leontin Micluța, Alexandru Teaha, Miron Ciupa, Teodor Draia, Vasile Bulzan, Ioan Macavei, Ioan Tr. Filip și Lazar Babău, clasa a doua, iar Alexandru Mari cuș clasa a treia.

— **La ședința constituantă a »Reuniunii învățătorilor gr.-or. din districtul Orăzii-mari«** au luat parte aproape toți învățătorii. De față a fost Magn. Sa dl vicar, *Vasilie Mangra*, care s'a înscris ca membru fondator al reuniunii, dl *N. Zigre*, sub-inspectorul *Barányi*, d-nii *protopopi T. Pacala, N. Roxin și Alexandru Munteanu a lui Vasile* și mai mulți preoți.

S'a citit trei disertații foarte bune; a lui Alexandru Munteanu a învățătorilor I. Abrudan și I. Paguba. Disertațiile vor fi tipărite.

— **Iubileul ziarului »Zastava«** a fost una dintre cele mai strălucite serbări sârbești. Au luat parte în mod impunător toți Sârbii, cari aderează la principiile răspândite de ziarul naționalist. Serbările s'au început cu peregrinarea la mormântul lui Mileti, întemeietorul aceluia ziar, cu un trecut de 40 de ani. Aici s'au cântat mai multe cântece sârbești. Mulțimea a plecat apoi la hotelul Elisabeta, în a cărui sală, Tomici, redactorul de azi a »Zastavei« în fața unui public imens a ținut o înflăcărată vorbire, făcând istoricul de patruzeci de ani a susnumitei gazete.

După aceea s'a dat un splendid banchet, unde s'au ținut mai multe toasturi. La propunerea lui Iasa Tomici s'a trimis o telegramă lui Ludovic Mocsári, fost deputat dietal.

A urmat apoi serbare populară, iar seara reprezentație teatrală.

— **Gazetarul decorat.** Wilhelm Singer, prim-redactorul de o săptămână al ziarului »Neues Wiener Tagblatt«, a fost decorat din partea Maj. Sale cu crucea de cavaler a ordinului Francisc lo-

sif. Decoratul eri a fost primit în audiență și a mulțumit regelui pentru marea distincție.

— **Fișpanul nou al comit. Caraș-Severin**, întărit prin decret regal, este vicișpanul de până aci, Fialka.

Burdea deci cu toată atitudinea lui politică nu s'a putut impune.

— La Brașov e numit contele *Mikes György*. Cel din Făgăraș încă e pe ducă.

— **Rakovszky István** — după mărturisirea făcută unui corespondent a ziarului »Zeit« — va demisiona din postul său de vice-prezident al Dietei, dacă delegațiile nu vor primi propunerea lui, de a vota neîncredere lui Goluhowski.

Ce schimbare mare ar fi în politică!

— **Palatul guvernului din Fiume** a fost aprins. Focul a fost localizat însă în vreme scurtă.

Pagubele sunt de câteva mii coroane.

— **Contra regelui Italiei** s'a făcut de nou conspirație. Poliția a deținut pe mai mulți conspiratori, în Milano, Florența și Genua.

— **Românii din țara Bârsei la expoziție.** Sâmbătă va pleca un grup mai mare de preoți, învățători și țărani români din țara Bârsei la expoziția din București sub conducerea protopopului tractual V. Voina. Excursioniștii vor avea în București cvartir gratuit, iar trenul până la București tour retour va costa 2 lei 50 b.

— **Vizită la Roma.** Citim în »Unirea« din Blaj:

I. P. S. Sa Metropolitul Victor însoțit de domnul Iacob Popa, directorul cancelariei metropolitane, a plecat Dumineca trecută la Roma să viziteze mormintele Apostolilor și să raporteze despre starea Archiepiscopiei în cei 5 ani din urmă. I. P. S. Sa se va întoarce peste vr'o două săptămâni.

— **Locotenentul Karrasz** dela artileria din Oradea-mare, când își petrecea mai bine în mijlocul mai multor șanteze, a fost deținut de trei ofițeri și dus la casarmă. Motivul e, că Karrasz petrecând odată la un prieten de al său, i-a furat orolojul și l-a pus la un munte de pietate.

— **Nou cuib de cartofori** a descoperit poliția din capitală, în casa lui Bod Elek, din strada Csengery, unde de multă vreme își petrecea viața lor destrăbălată în număr impozant de aristocrați maghiari; deputați, judecători de curie, ofițeri, avocați etc.

Poliția a pus la cale cercetare contra lor, și contra lui Bod Elek în a cărui saloane se învârtteau adesea femei cu trecut viforos.

— **Trenul bețivilor.** De o bucată de vreme circulează și un atare tren. Deocamdată numai în Anglia. Poporul i-a și pus numele de »specialitatea lui Bachus«.

Aceste trenuri circulează în jurul Londrei cu prilejul alor anumite serbări și transportă pe cei ce se clatină pe picioare. Primul a transportat patruzeci de atari fericiți.

Va fi având și un bun folos. Cine-și bea banii de drum, n'are să-i fie teamă, e dus acasă și fără plată.

— **Crescătoarea Turnständer** fură din răsunare. Zilele trecute a fost deținută și atunci a mărturisit următoarele:

Sunt din familie de domn, ce se bucură de bună reputație. Am făcut cunoștință cu un ofițer, care m'a înșelat. Părinții m'au alungat dela casă, și eu am plecat la el. La început s'a îngrijit de soartea mea, mai târziu însă m'a lăsat fără nici un ajutor.

Unei femei i-a fost milă de mine, m'a chemat la sine și mi-a dat în îngrijire doi băieți ai săi. Dar eu n'am putut uită mișeleasca faptă, ce a comis-o față de mine fostul meu înșelător. M'am hotărât să mă răbun asupra întregii societăți. Alt mijloc mai potrivit n'am aflat, decât să fur. Am furat dela binevoitoarea mea, furat-am dela cine am putut. Pedepsiți-mă, închideți-mă, căci tot nu veți ajunge la nimic. După ce voi fi eliberată, iar voi începe vechia meserie.

Nenorocita a fost dusă la procuratură.

— **Cununie.** Dl Ilie Fericean și soția Sidonia, Ilie Bota și soția Catița au onoare a Vă invita cu toată onoarea la serbarea cununiei fiului lor Dimitrie cu Maria Bota, fiicei lor Maria cu Dimitrie Fericean, care se va celebra Duminecă, în 1/14 Octombrie 1906 la orele 2 p. m. în biserica gr.-or. română din Arad.

— **Dar.** Dl dr. Nicolae Schiau, avocat și soția născută Elvira Cristea, ca răscumpărare pentru felicitările primite cu ocaziunea cununiei dânsilor, au binevoit a dăru-i pentru edificarea școlii confesionale din Topârcea — comuna natală a d-lui avocat — suma de 50 coroane.

Pentru această faptă nobilă pe aceasta cale mulțumindu-le marinimoșilor donatori, le dorim viață lungă și fericită. *Epitropia bisericii gr.-or. din Topârcea.*

— **Linia maritimă București-Constanța-Alexandria.** Direcțiunea generală a serviciului maritim român, a fixat tariful de prețurile cari se vor plăti dela București-Constanța la Alexandria și chiar din celelalte orașe ale țării. Biletele cari se vor libera chiar și de ghișeurile căilor ferate, vor fi valabile și pentru hrană. Așa de pildă un bilet de dus și întors București-Constanța și Alexandria, cuprinzând și hrana, va costa 420 de lei clasa I și 260 de lei clasa II-a. Un bilet numai de ducere și hrană va costa 285 lei clasa I-a și 177 lei și 05 bani clasa II-a și 41 de lei și 45 bani clasa III-a. De asemenea se vor emite bilete pentru Alexandria dela gățile Craiova, Brăila, Galați, Iași, Predeal, Burdujeni și Vârciorova. Prețurile sunt destul de avantajoase, iar linia maritimă va fi deservită de noul și elegantul vapor »Impăratul Traian«.

— **Extraordinară aventură rusă în Statele-Unite.** O vie senzație a produs la New-York incidentul următor:

Din transatlanticul »Regele Albert« venind din Hamburg trebuia să debarce o pereche rusă compusă dintr'un bărbat elegant de vre-o treizeci de ani și o doamnă tinără care spunea că se numește Gabriela Essipoff, când fură deodată opriți de comisarul biroului de emigrațiune însoțit de conzului Rusiei și transportați cu forța pe bordul transatlanticului francez »Savoia« care s'a pus în mișcare imediat pentru a-i readuce contra voinței lor în Europa.

D-na Gabriella Essipoff, e femeia unui general rus care a fugit împreună cu amantul său, un fost ofițer atașat la statul major al ziarului general. Acesta, după ce a urmărit înzadar pe amantul adulterii timp de luni de zile prin Europa, a auzit că au plecat la America și atunci a telegrafiat conzului rus din New-York ca să-i imbarce din nou pentru lumea veche denunțându-i autorităților americane ca imorali, căzând astfel sub lovitura legii contra emigrării invocată mai înainte, pentru a fi refuzați în America contra Gahriellei Bompard, complice la asasinatul lui Bonfi și apoi Romain Daurignac, fratele Therezei Humbert.

În Statele-Unite se blamează autoritățile fiindcă au arătat în aceasta ocaziune atâta amabilitate pentru un general al țării.

Se așteaptă cu nerăbdare epilogul acestei aventuri, care poate să fie tragic, dacă, după cum se presupune, generalul înșelat așteaptă la Havre sosirea »Savoiei« și debarcarea femeii sale și a amantului său.

— **Sinucidere.** Sâmbătă pe la 5 personalul de serviciu al Camerei României făcu o descoperire lugubră: într'una din odăi fu găsit pe jos scaldat în sânge, Const. Burcki, secretar al secției a VII-a și al secției comunale.

Nenorocitul își trăsese un glonte de revolver în partea stângă a pieptului.

El se tăvălea pe jos, în prada celor mai groaznice dureri, totuși căutând a-și înăbuși gemetele.

Se aviză telefonic circumscripția și dl comisar Tătaru, sosind imediat la fața locului, dispuse transportarea muribundului la spitalul Colțea.

Aci dl dr. Poenaru-Căplescu procedă imediat la facerea unei operațiuni. Inșă ajutorul chirurgical fu de prisos.

Glonte străbătând prin partea de sus a invelisurilor inimii, atinse vasele principale ce es și vin la dansa. În același timp fu găurit plămânul.

Sângele nefericitului se revărsase aproape în întregime în cavitatea toracică, inundând plămânii.

Bietul Burcki își dădu sufletul, fără a putea spune nici un cuvânt asupra pricinii sinuciderei sale.

Sinucigașul plecase de dimineață de acasă, în aparență bine dispus, spunând că se duce la »Națională«, societate de asigurare, unde mai era funcționar. Nevenind la prânz acasă, soția îngrijată s'a dus să-l caute prin oraș. La »Națională« i-s'a spus că n'a venit la slujbă.

Buricki a lăsat trei scrisori dintre care una adresată soției, are următorul cuprins:

Dragă măicuță,

Eu mor.

Pe măsuta din salon vei găsi un plic cu ultimele mele dorinți. Îndeplinește-le întocmai.

Rămâi sănătoasă și caută să uiți pe sârmanul tău,

Costică.

În plicul de care vorbește sinucigașul, se află testamentul său, și prin care ia câteva ultime hotărâri privitoare la averea sa, etc.

— **Toți folosim** astăzi vr'un mijloc de întărire, căci lucrarea intensivă ne slăbește puterile. Mijloc excelent de întărire e »Emulsiunea Scott«, care constă mai cu seamă din oleu de ficat de pește, e însă foarte gustoasă și e preparată așa ca să poată fi mistuită și de cel mai slab stomac. Emulsiunea Scott se poate căpăta în toate farmaciile.

— **Hoți de carne vie.** În un oraș aproape de Nagasaki se stabilise nu de mult un tânăr de o înfățișare elegantă, care a știut să câștige simpatia familiilor, unde se prezentă. El răusise se înduplece chiar pe părinții a lor patru fete, să le lase să vină la el ca să le învețe la anumite cântece. Fetele s'au prezentat. El le-a invitat să meargă cu el să facă plimbări pe apă cu luntrea. Se învoiră. El însă a mănât luntrea spre o corabie din apropiere, în care fetele au fost silite să intre. Corabia a plecat spre Honcong. Fiind un timp nefavorabil corabia după o călătorie de zece zile n'a putut să ajungă de cât la portul Sakito, unde a trebuit să rămână și peste noapte. Personajul s'a îmbătat, fetele au sărit și-au notat până la țărături, de unde au mers la poliție cerându-i apărarea. Dimineața însă, când au căutat să prindă pe hoții de carne vie, corabia plecase și nu-i mai găsise urma.

— **Nefericire.** Pentru cine e robit cu totul de patima beției, un medicament neîntrecut, ce poate să-l împiedice și desvețe dela aceasta patimă distrugătoare și omoritoare de viață prețuește foarte mult. Atragem atențiunea asupra inseratului farmacistului Frankl Antal din Seghedin, ce-l publicăm sub titlul «Am fost bețiv.»

— **In exclusiva magazină a fabricii de pânuri au sosit noutățile de toamnă.** O întreagă uniformă de haine bărbătești 3 metri pânură de lână fl. 3.90, 4.45, 5.40, 6.60, 7.95.

În provincia trimitem mustre. Pentru un pardesiu ori palton 2.20 cmt. fl. 6.60—7.50.

Peptare după moda franceză în prețurile cele mai convenabile.

Pentru copii se capătă remășițe. Cu stimă: **Lechner és Fleischer** magazinul fabricii de pânuri în Arad, Szabadságtér 17.

— Atragem atențiunea asupra anunțului alui **Winkler József.**

— Atragem atențiunea on. public asupra anunțului **Singer A.** care-l publicăm în altă parte a ziarului.

— **Wolf J.,** pantofar de ghete femeiești și bărbătești Arad, strada Weitzer (palatul minorității).

— Atragem atențiunea onoratului public asupra anunțului alui **H. Zeidner.**

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 9 Octomvrie.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Oct. 1906 (100—clgr.)	7.17 — 7.18
Secară pe Octomvrie	6.37 — 6.38
Orz pe Octomvrie	6.87 — 6.88
Cucuruz pe Iulie	6.63 — 6.64

Cucuruz pe 1907	5.07 — 5.08
Grâu pe Aprilie 1907	7.45 — 7.46

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Octomvrie 1906	7.17 — 7.18
Grâu pe Aprilie 1907	7.46 — 7.47
Secară pe Octomvrie	6.37 — 6.38
Ovăs pe Octomvrie	6.86 — 6.87
Cucuruz pe Iulie	5.03 — 5.04
Cucuruz pe 1907	5.09 — 5.10

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 kgr. 112—113 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 kgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 kgr. 119—120 fil.; calitate sârbească: gre-părechea peste 260 kgr. 122—123 fil.; mijlocii părechei. 250—260 kgr. greutate 126—127 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

Redactor responsabil: **Sever Bocu.**

Editor proprietar: **George Nichin.**

A apărut și se află de vânzare la administrația «Tribunei»

Românii din Bosnia și Herțegovina în trecut și prezent.

Comunicări făcute «Academiei Române» în ședința din 19 Noemvrie 1904. Adăugate și întregite de **Isidor Ieșan.**

Se poate căpăta cu prețul de 1 C. 50 f.
Plus 10 fileri porto.

Avis.

În cancelaria subscrisului un candidat de avocat află imediat aplicare.

Candidații cu pracsă sunt preferiți.

Doritorii de a ocupa acest post să se adreseze în scris, comunicându-mi și condițiunile.

Hățeg (Hätzeg) 10 Oct. 1906.

Dr. Gavril Suciș,
advocat.

Uleiul comun de pește

este de miros și gust așa de respingător, așa greu de mistuit, încât pentru copii și bolnavi gingași nici nu poate veni în combinație. Puterea mare nutritivă și de vindecare, ce posedă uleiul de pește în măsura arătată e accesibilă pentru ori-și-cine, căci în forma de *Emulsiunea lui Scott* uleiul e liberat de însușirile respingătoare. Emulsiunea lui Scott e în genere gustoasă, ușor de mistuit și de trei-ori așa de cu efect, ca uleiul comun de pește. Emulsiunea lui Scott nu cauzează nici când nici cele mai mici dureri și esercează întotdeauna o influență favorabilă vizibilă. (7)

Semnul, că *Emulsiunea lui Scott* e veritabilă este breveta: «un om, care poartă în spate o știucă mare».

Cu provocare la foaia aceasta și trimițându-se 75 fileri taxă de timbru trimite franco un model.

Dr. **BUDAI EMIL,** «Városliget Gyógyszertár»

BUDAPEST, IV. Váczi utca 34—50.

Prețul unui flacon original **G. 2.50**

Se află în fie-care apotecă.

4534/1906. tkv. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A m.-radnai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság köz-hírré teszi, hogy Glück Nándor konopi lakos végrehajtótónak, Mucza Petru konopi lakos végrehajtást szenvedő elleni 92 K tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a m.-radnai kir. jbiróság területén lévő, a konopi 315. tjkvben A+I., 1. sor 869/b. hrzi sz. egész ingatlanra a C/1/a Balán luon javára bekebelezett haszonélvezeti jog érintetlen hagyása mellett 136 K-ra és a konopi 50. tjkvi A+I., 1., 2., 4—6. rsz. 143—144., 523—524, 1017/a, 1200., 1392. hrzi sz. egész ingatlanokra és utánna járó A+I. 7. rsz. a. erdőilletőségére a C/1 és C/3/a Balán luon illetve öz. Balán Vazulné javára bekebelezett szolgálmi jogok érintetlenül hagyása mellett az árverést 630 K zennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az

1906. október hó 29-ik napjának d. e. 9 órakor

Konop községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becs-árának 10%-át, vagyis 13 K 60 f-t, illetve 63 K-át készpénzben, vagy az 1881. LX. tcz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. keltigazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadék-épes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elimervényt átszolgáltatni.

Kelt M.-Radnán, 1906. évi augusztus hó 14-ik napján.

A m.-radnai kir. járásbírósa mint tkvi hatóság.

Polgár,
kir. albiró.

Am fost bețiv în totdeauna pânăce n'am folosit medicamentul contra beuturii alui Frankl Azi mă în torc cu scărba dela ori ce beutură spirtuoasă. K. M. casa p. Acest medicament n'are nici gust, nici miros. Se poate pune în ori și ce beutură spirtuoasă. Sănătății nu-i stricăcios. Un flacon întreg 5 coroane. Acest medicament nu se poate procura și nu se poate căpăta nicăiri, decât în farmecia lui

FRANKL ANTAL

(Szeged, Felsőváros nr. 20)

Avem onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că prăvălia de porțelan, sticlă, lămpi, oglinzi și icoane de sub nrul 4 din piața Andrássy, condusă până acum sub firma:

GEBHART I. és FIA utodai

cu ziua de azi am cumpărat-o și o vom conduce pe mai departe ca firmă a noastră în mod recunoscut de autoritățile publice.

Și până atunci, până ce în timpul cel mai scurt posibil, vom fi în poziția să complectăm aranjamentul nostru în modul cel mai corăspunzător recerînțelor moderne, cerem spriginul onoratului public.

A R A D, la 8 Octomvrie 906.

Cu deosebită stimă:

Gebhart Testvérek.

Atențiune!

Aduc la cunoștința p. t. public, că aici în

ARAD,
strada Deák Ferencz nr. 20
lângă hotelul «V A S S.»

din fabricatele fabricantului de cuptoare din Timișoara (Temesvár), alui

Pucher András,

din fabricate de prima calitate din țară po-

trivite pentru încălzit cu lemne, cărbuni și cocs, pentru sporurile, vanele de scaldă și lespezile de părete, putându-se face totodată și eventualele comande pentru curățiri, reparaturi și altele.

Prețitul sprijin al onoratului public îl cere cu tot respectul:

PRODANOVITS DÖME.

Librăria editoare H. ZEIDNER Braşov (Brassó).

FONDAT ÎN 1867.

Cele mai bune cărți pentru școlile populare

FONDAT ÎN 1867.

cari sunt răspândite în mai multe ediții și cu cari s'au obținut în tot locul cele mai bune rezultate în învățământ sunt următoarele:

Abcedarul ilustrat I-a carte a copiilor de St. C. Alexandru, legat Cor. —40

Abcedar nou ilustrat pentru școlile primare de ambele sexe, de D. Dogariu. Partea I., legată —30 fil., Partea II., leg. Cor. —36

Carte de cetire ilustrată pentru școal. primare de G. Zaharia. Partea I. legată —48 fil., II., leg. Cor. —56

Cartea copiilor ilustrată de St. C. Alexandru, pentru cl. 2 primară, legată Cor. I.—, broș. —80

Carte de cetire pentru anii din urmă ale școlilor populare și de repetițiune, de D. Dogariu și N. Pilfia, broșată Cor. I.—, leg. Cor. I:30

Abcedar maghiar întâia carte pentru deprinderea limbii maghiare în școal. pop. de Fr. Koós și Vasile Goldiș, Ed. V., leg. Cor. —40

A doua carte pentru deprinderea limbii maghiare, de Fr. Koós și V. Goldiș, Ediția II., legată Cor. —50

Manual de limba germană pentru școlile populare, de I. Dorca, legat Cor. —60

Aritmetica de E. F. Lurtz, pentru școal. populare, traduse de un învățator. Partea I., numerii 1—100, broșat Cor. —40 — Partea II., numerii dela 1—1000, edit. 2, broșat Cor. —70 — Partea III. Frațiunile comune și decimale practica italiană, ect., br. Cor. I.— — Partea IV. Raporturi, proporțiuni, reguli de 3 simplă și compusă, ect. broșat Cor. I:80

Aritmetica de D. Dogariu, cu numeri întregi, ediția 2, broșată Cor. —60

Aritmetica pentru anii din urmă ai școlilor populare primare, de I. Dariu, broșată Cor. —90

Geografia Ungariei de Dr. Nic. Pop și Vasile Goldiș. Elemente din geografia generală pentru școlile populare Ed. IX., cu harta Ungariei colorată broș. —60; cu harta neagră broș. Cor. —50

Istoria Ungariei și elemente din istoria generală pentru școlile populare, de Dr. Nic. Pop și N. Pilfia. Ediția X., cu ilustrațiuni, broșată Cor. —40

Istoria Ungariei în legătură cu istoria universală, pentru școlile populare de S. Moldovan, broșat Cor. —40

Elemente din constituția patriei sau drepturile și datorințele cetățenești pentru școlile populare de Vasile Goldiș, Ediția II., legată Cor. —40

Fizica pentru școlile populare cu multe ilustrațiuni, de D. Făgărășanu, broșată Cor. —60

Elemente de fizică pentru școlile populare, de I. Dariu, Ediția V., legată Cor. —70

Economia câmpului și grădinăritul de G. Moian, broșată Cor. —50, legată Cor. —60

Elemente de muzica vocală pentru școlile populare, de N. Stoicovici, broș. Cor. —50

Colecțiune de cântece și cântări bisericesti pe note, pentru școlile populare, de N. Stoicovici. Partea I., broșat Cor. —50

Cărți auxiliare pentru școlile primare.

Conductor la aplicarea noului Abcedar, ilustrat, de D. Dogariu, broș. Cor. —24

Dicționar portativ român-german-maghiar, de H. Schlandt, broș. Cor. —20 — Ediția întregă: român-german-maghiar, german-maghiar-român, maghiar-german-român, broșat Cor. —60, în pânză legat Cor. —80

Micul Cântăreț în biserică sau răspunsurile dela Sta Liturgie de I. Dariu, edit. II., broșată Cor. —16

Micul rugătoriu în școală și acasă de I. Dariu, broșată Cor. —16

Cântece de trozi la Nașterea Domnului împreunate cu câteva cânturi naționale, broșată Cor. —20

Epistolie a Domnului Isus Hristos ce a trimis-o D-zeu din Cer, broș. Cor. —12 legată Cor. —20

Visul Născătoarei de D-zeu împreună cu rug. pentru tot creștinul, br. Cor. —12 legată Cor. —20

Sonorul sau frumos răsunătoarele plânso-cânturi la Mormântul Domnului de G. Ucenescu. Ediția IV., broș. Cor. —24

Versurile Nașterii Domnului nostru Isus Hristos. Ediția IV., broșată Cor. —12

Căiete de desen,

pentru școlile primare și civile.

Caiet de desen pentru școlile populare și civile de A. Lukáts. Caietul I. cu 50 de modele. Caietul II., cu 40 de modele. Caietul III., cu 25 de modele, caietul a Cor. —20

Caiet de desen pentru școlile de fete. Ediția 2-a Cor. —30

Modele pentru caligrafia română în școlile primare după sistemul prof. gimn. A. Lukáts, de și I. Dariu Cor. —20

Caiet de exerciții caligrafic cu diagonale Nr. 1 și 2 Cor. —06

Modele pentru caligr. maghiară și germană Cor. —24

☞ Caiete de probă stau la dispoziție.

Manuale pentru școlile medii

(gimnaziale, reale și școlile civile de fete).

Carte de cetire, pentru clasa I și II gimn. și reală, seminare, pedagogice și școal. super. de fete, de Ioan Popea, revid. de Dr. Constantin Lacea, edit. V., legat în pânză Cor. 2:40

Gramatica limbii române, pentru cl. I și II gimn. etc. de N. Bogdan, broș. Cor. 2.—, legat Cor. 2:40

Curs sistem. de gramatica limbii române întocmit pentru școal. secundare, după cele mai nouă recerinte ale instrucțiunii de N. Pilfia, revizuit de Nic. Sulică, prof. gimn. Ediția IV., volumul I. (Etimologia) Broșat Cor. 1:80

Curs de limba maghiară pentru școal. gimn. etc. prelucrată după Toepler de P. Budiu, prof. gimn., broșat Cor. 1:80, legat în pânză Cor. 2:20

Manual de limba maghiară, pentru clasa I a gimn. etc. de N. Bogdan, prof. gimn., broșat Cor. 1.—, cartonat Cor. 1:20; pentru clasa II-a broșat Cor. 1.—; pentru cl. III-a broșat Cor. 1:50; pentru cl. IV-a broșat Cor. 1:80, cart. Cor. 2.—

Gramatica elementară a limbii germane, cu deprinderi de tradus germane și române, vârite printre reguli și cu vocabulele de I. Maxim, prelucrată de N. Pilfia, broșat Cor. 2.—

Sintaxa limbii germane, întocmită pentru cl. super. ale școl. medii de N. Pilfia, broșat Cor. 1:60

Gramatica latină pentru cl. I și II-a gimn., prelucrată după sistemul lui H. Perthes, de P. Budiu, Iosif și A. Bârseanu, broșat Cor. —70

Carte de cetire latină, pentru cl. I a gimn. de P. Budiu, Iosif și A. Bârseanu, cu vocabular, broșat Cor. 2.—; pentru cl. II-a gimn. cu vocabular, broșat 2:40

Explicări la cărțile de limba latină, pentru cl. I și II-a gimn., de P. Budiu, Iosif și A. Bârseanu, broșat Cor. 1:20

Sintaxa limbii latine, pentru cl. III și IV gimn. de V. Goldiș, prof. în pens. broșat Cor. 2:80

Gramatica limbii elenice, de Curtius—Iosif, broșat Cor. 5.—

Curs complet de limba franceză, de A. Vlaicu, metoda I. Fetter. Partea I și II, broșat 2:40; partea III Cor. 2:40; partea IV Cor. 2:80

Grammaire française, de A. Vlaicu, broșat Cor. 1:20

Geografie, pentru școlile medii, după D. Laky, de D. Făgărășanu și S. Moldovan. Tom. I. Regatul Ungariei, ediția 2-a, ilustr., legat Cor. 2.—

Geografia, pentru școal. medii, după D. Laky, de D. Făgărășanu și A. Bârseanu. Tomul II. Europa fără de reg. Mării-Mediter, broșat Cor. 1.— — Tomul III. Asia, Africa, Australia și America Cor. 2.—

Curs elementar de botanică și zoologie, pentru cl. inferioare etc., de G. Chelariu, partea II-a, broșat Cor. 2.—

Istoria universală, pentru școlile sec. de V. Goldiș. Volumul I. Evul vechiu, broșat Cor. 2.—

Aritmetica, de F. E. Lurtz. Partea III, fracțiunile comune și decimale, practica italiană, regula de trei simplă și compusă etc., broșat Cor. 1.— — Partea IV. Raporturi, proporțiuni, calcul societății și câteva alegațiuni. Terminul mediu, interesele compuse, calcularea facturilor, scontului, a hârtiilor de stat, a acțiilor. Purtarea și inducerea contului curent, contabilitatea industrială etc., broșat Cor. 1:80, legat în pânză 2:20

Cărți auxiliare și diverse.

Dicționar german-român, ptru școală și conversațiune, de Th. Alexi. 5-a ediție, broșat Cor. 3:60

— **român-german**, 2-a ediție, prelucrată și complectată. S'a aplicat în parte ortografa Academiei Române dela 1904, exclusiv cea mai nouă ortografie germană, broșat Cor. 4:50

Amândouă părțile legată într'un volum elegant în piele Cor. 10.—

Caractere morale, exemple și sentințe de Ioan Popea, prof., broșat Cor. 2.—

Încercări în literatură, de I. A. Lăpadat, broșat Cor. —50

Despre metrii în poeziile lirice a lui Horațiu, de I. Lengeru Cor. —50

Instrucțiuni populare, despre datorințele și drepturile de dare, de W. Niemandz, broșat Cor. 1:20

Bucătăreasa națională, carte de bucate cu 1465 de rețete, de I. C. Hinescu, broșat Cor. 1:60

Păvăntile mult cercatei Griselde, istorioară morală prea interesantă, de Hinescu, broșat Cor. —16

☞ Cataloage care vor apărea în curând se trimit franco în tot locul. ☞

Toate cărțile de școală sunt aprobate de Inaltul Minister r.-ung. de culte sau de prea Venerabile Consistoare!

☞ Învățători, librari și vânzători primesc rabat. ☞

☞ Toate aceste cărți se pot procura dela Librăria H. ZEIDNER, Braşov (Brassó). ☞

Desfacere definitivă!

Cu învoirea autorităților publice
se face

Desfacere definitivă

în marele magazin

de pânză și de modă bărbătească
și femeiască a lui

Masztig Pál

ARAD

Andrássy-ut nrul 22.

Ifj. Kopetkó Károly

CASĂ DE MARFE

PENTRU MODA DE BĂRBAI ȘI FEMEI

ARAD

Strada bisericii — palatul Minorităților.

Telefon local și pentru comitat ur. 477.

Isvorul cel mai ieftin de târguit.

Iși recomandă magazinul său bogat provăzut cu
tot felul de

stofe țesute pentru costume de dame
după moda cea mai nouă negre și în culori.

Daruri gata pentru mirese,
pentru juni și fete.

Mare asortiment pentru reverenzi
și faloane preoțești.

● Mustre în loc și provință trimit gratis. ●

Plisse și gulerare în toată lățimea.

Mare asortiment de pânuri pentru haine bărbătești.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

IBANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄
și 5⁰/₀, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de
interese corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez spe-
sele de întabulare, convertez datoriile de interese mari.

— Resolvare grabnică, serviciu prompt. —

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

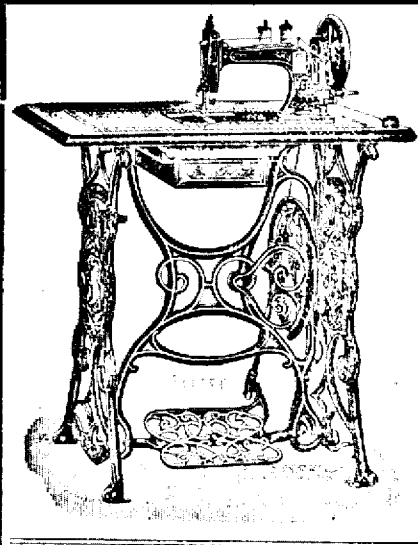
Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului
Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-uteza 8. (Casa proprie.)

(Lângă filiala Poștei.)

Primesc pe lângă onorar acuisitori de afaceri abili
și demni de încredere.

30 fl. Mașini de cusut.

Pe lângă rezponzabilitate de 5
ani o mașină nouă, familiară, veri-
tabil

SINGER

cu armariu închis se poate căpăta
numai la

SINGER A.

Budapest, VII., strada Akácza 55
și filiala din strada Sziv 42.

Dregeri a tot felul de mașini de cusut se primesc pe lângă prețu-
rile cele mai favorabile și pentru munca mea viitoare iau răspundere.

— Catalog gratuit și franco. —

CINE E BOLNAVI!

La moment alină și necondiționat vindecă tuse, respirație grea și durere
SIRUPUL DE MUNTE de cap

PENTRU PIEPT

a farmacistului BALLA

renumit, recomandat de medici și care face cel mai bun efect.

La moment împiedică tuse convulsivă, tuse măgărească, durere de
piept, greaua respirație, astma, troenă, febrintea și regușală.

Sirupul de munte pentru piept a lui BALLA descris mai sus se
aduce în circulație în două forme.

Numai pentru cei în etate și pentru copii de 12 ani în sus. Zilnic
câte 4 linguri. La copii de 12 ani în sus tot așa. Prețul 2 coroane.

Numai pentru copii de 12 ani în jos. Zilnic 4—5 lingurițe. Prețul 1-20 cor.
Indrumări de trebuință alăturăm.

—
Se poate căpăta numai la pregătitorul:

Farmacia BALLA SÁNDOR, H.-M.-Vásárhely, Fő-tér.

LA COMANDE PRIN POȘTE pentru expediție și ladă se compută 40 fl.

La comandă mai mare de 6 coroane pachetarea gratuită și pachetul se
expedează scutit de cheltuială în caz de trimitere înainte a sumei.

Telefon 101.

Telefon 101.

Kovács és Polgár

● LUGOS ●

Fabrică de cement, întreprindere de zidiri de beton și beton de fer.

Fabrica lângă gară. Birou: strada Ilona 2.

Fabrică și ține în magazin

țevi de cement în toată mărimea pentru traverse, poduri și canale; mai departe șghiaburi (vălăi) de cement de fer pentru comune, domenii și particulari, trepte de piatră artificială, cement și imitație de marmoră, stâlpi pentru garduri de beton, plăci de cement simple și de lux.

Primește ori-ce fel de lucrări de lucrări de beton, beton de fer și lucrări de asfalt, mai departe corpișuri la Erernit și tot felul de lucrări de pavagiu.

Ține în magazin, vinde en gros și cu detail:

Cement portland și roman de Beocsini, var, gips, trestie de stucatură, cătran, carbolineum, cărămizi și material rezistentă focului, praf de ciment etc.

La dorință servește cu planuri și preliminarium.

Institut regnicolar de pictură și artă industrială.

Denes: BLASKOVITS. Intemeiată la 1887.

De mai multe ori premiat.

Bători Blaskovits M.

PICTOR BISERICESC

Szabadka, Erdő-sor 66.

Recomandat din partea Excel. Sale primatului papal și a clerului înalt, din partea Magn. Sale contelui tolnal Festetics Tassilo. Pictorul eparchiei-lor sârbești, recomandat din partea Excel. Sale patriarh. C. Brancovici.

Pictare de biserică după stil, stucoc. Anrirea crucilor fără schele. Văruirea bisericilor, ce nu se poate apăla de ploaia. Pictarea iconostaselor în execuție artistică în mod extravagant de ieftin. Bisericilor mai sarace mai ieftin cu 25%. Pictare acadmică.

◆◆◆ Vopsea pentru biserică și turnuri, ce rezistă contra viforului, ploalei și focului. ◆◆◆ Resistă schimbării vremii. Vopsirea svântă păreții umezi, căci nu împiedică evaporarea umezelei. E fără miros și ușor se svântă. Epotrivită și la vopsirea pietrei, cărămizii, țizlei cementului, lemnului, fierului, tinichiei, sticlei, precum și a decorațiilor de scenărie. Resistă focului. — Am onoare a aduce la cunoștința onor. public și pr. st. preoț că pentru vopsirea bisericilor și a turnurilor până acum nu s'a găsit vopsea, ce se poate exista, și ce se poate apăla și se îmbină cu părețele ca o vopsea-fresco. Se poate căpăta exclusiv numai la acest institut. Picturile făcute cu această vopsea rezistă câte 100 ani. Spe ialitate: schele inventate de mine, ce ri pe cele uzuale până acum, prin construirea practică sunt cu mult mai folositoare. Modele și planuri la dorință se trimit gratuit. Cincizeci și șapte de a teverința, ce documentează succesul muncii mele în tot atâtea biserici,

Oltoii de vie de vândut.

Am onorul a aduce la cunoștința D-lor proprietari de vie, că până ce mai am deposit din oltoii de vie din acest an, voi vinde oltoii frumoși cu rădăcină bogată de vie de vin și struguri confect.

Pentru substituirea butucilor uscați în urma secetei mare recomand mai ales oltoii de vie cu rădăcină bogată, precum și mlădițele rădăcinoasă de „Riparia-Portalis” și „Rupestris-Monticola”.

La cerere servesc Onor. cumpărători bucuroși cu metotul cu succes a oltoilor de substituit.

În privința soiurilor și a prețurilor servește cu deslușire mai detailată.

Winkler József, producător de oltoii de vie

Telefon 410. Arad, str. Battyhányi nr. 13. Telefon 410.

Első szegedi len-áru damast és műszövőde

Csecs Mihály

SZEGED, Tisza Lajos-körut 33.

Recomandă produsele sala proprie de in și damast, precum: covoare, ștergare, fugare milieu și toate cele trebuincioase pentru pat. Tot așa haine pentru mireasă, precum lucruri de ajur după plac.

Prețuri moderate, serviciu prompt.

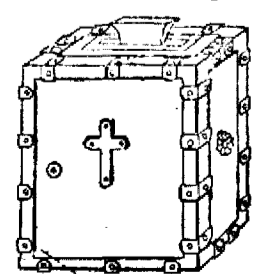
— La rugare prin epistolă mă presint personal. —

Fabrică de casse de bani și tresore a lui

GELLÉRI ÉS SCHULLER

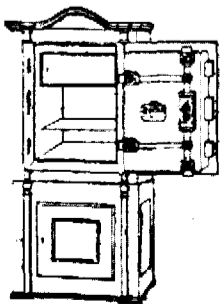
Budapest, VII., Dob-u. 63.

Se fabrică: casse de bani scutite de foc și spargerii paxe de bani pentru biserici, dulapuri

(scrine) pentru biblioteci și păstrarea documentelor, pentru matriculanți, odăi și scrine cu păreți îmbrăcați în otel.

Mare magazin permanent. Catalog gratis și franco.

Arangeamente de luminat Acetylén

cu baterie independentă, cu aparatul brevetat „Lux”. Desvoltătoare fără manuire, automate, sistem cu carbid .. în apă fără orice primejdie. ..

Arangeamente de lumină electrică și de transmisiuni.

Specialitate: Baterii mici independente (Eletrogene) pentru orașe, castele, hotel, mori și case private. Ma .. nuare nu este, prețuri ieftene. ..

O lampă aprinsă de 16 lumini costă pe oră 1 fil., o putere reală de cal costă 6 fil.

Motoare: de benzin, gaz, de oleu .. .. ect. pentru orice scop. .. ..

Fejér és Schmidt

BUDAPEST, Eötvös-tér 2.

Onorat public!

Am onoare a Vă aduce la cunoștință, că după o funcțiune de 15 ani la firma Neumann M. din Arad, am părăsit acea firmă și am întemeiat și deschis aici în loc o nouă

prăvălie

de tot felul de haine pentru bărbați, juni și băieți

care e deja înprotocolată la tribunal sub firma

Braun Miksa

ARAD

Szabadság-tér, palatul gróf Nádasdy.

Experiențele și cunoștințele mele speciale, precum și legăturile avantajoase mă îndreptătesc a spera, ca voi putea să satisfac și în măsură completă celor mai jingașe pretenziuni a le onoratului public. Indrăznesc a mai aminti, că

deschid clasă separată pentru comande după măsură.

Toate comanda și târguierile să întâmplă și pregătesc numai sub supravegherea mea personală, prin ce se asigură materiile cele mai escelente, ce le posed în magazină, în asortiment mare, pe cari le vind cu cele mai moderate prețuri fixe.

Rog cu deosebit respect pe onor. public, că în noaua mea întreprindere se binevoiască a mă părtini și învrednici de comande numeroase.

Cu osebită stimă:

BRAUN MIKSA.

Cine vrea să cumpere ghete de vară

(fél czipő)

ghete pentru bărbați pentru femei și copii
precum în piele colorată
pe lângă prețurile cele mai moderate în
un asortiment bogat acela poate se câș-
tigi în prăvălia lui

Czernóczy Mihály

căltunar pentru bărbați și femei

ARAD, Kossuth-utca nr. 67.

Tipărituri ieftine și cu
gust lucrate și având
în vedere calitățile a-
lese de hârtie ce se
cere, comandați spre
multumire la
Tribuna.

Tipografia d-lui G. Nichin,
Arad, Deák Ferencz-u. 20.

Raderea de prisos!

Cine voeste se economisească banii, cine voeste se cruțe timpul, cine nu voeste se fie espus la vre-o boală de piele, acela se rade

cu „RASOL“

sănătos! plăcut! ieftin!

Un kilogram cu care se poate rade de 30 de ori, 2-40 Cor. In provincie 3. Cor. plătindu-se înainte, se trimite gratuit. Cu mandat postal mai scump cu 20 fil. Pregătește și trimite

„RASOL“ Vegyipar Vállalat
Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

— Vánzătorilor dá concessiune. —

Cel mai bun mijloc pentru stărpirea
părului

e „RASOLIN“-ul
foarte recomandat damelor,

Prețul unui borcan 2 Cor. In provincie 2-50
Cor., pe lângă trimiterea sumei, franco cu
mandat postal e mai scump cu 20 fil. Uni-
o o o o cul pregătitor o o o o

„RASOL“ Vegyipar Vállalat
Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Magazin: Farm. Török József, Király-u. 12
Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

La administrația „Tribunei“ să află de vânzare
următoarele cărți:

Chendi: „Zece ani de mișcare lit.“	Cor. 1—
Slavici: „Vatra părăsită“	„ 1-50
„Musa someșană“	„ —30
Dr. Szabó: „Drepturile și datorințele“	„ 5-20
N. Iorga: „Călătorii în Rusia“	„ —40
Ardeleanu: „Buchetul meu“	„ 1—
Bibl. „Bunul Econom“ Nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	„ —30
Almanahul „Petru Maior“	„ 4—
Maneguțiu: „Reunirea Românilor“	„ 4—
Zianu: „Potpourri“	„ 1—
Lăpădat: „Conferințe“	„ —20

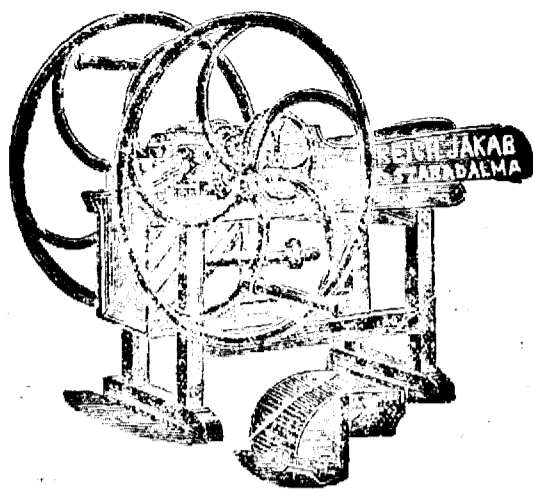
S lănină, unsoare
și tot felul de articole
de pecărnătorie
pe lângă prețurile cele mai avantajoase,
pe lângă căpăta zilnic în băcăria lui
Garay Károly
Arad, piața Boczkó nr. 2.

FISCHER KÁROLY

fabricant de funii, țesături,
de site și saltele de sirmă.

Arad, József főherceg-út 8. sz.

Recomandă preparatele sule de sirmă ca: țesături de
sirmă din aramă, fier și ține, pe cari le are în deposit
mai ales pentru mori, fabrici și scopuri agricole. Afară
de acestea, recomandă sitele sale pentru Sita de ventilat
sistem Bachler. Pregătește țesături de mână și fabrică
la îngrădit de grădini, grădini publice, curți de galițe și
păduri cu vinat, site de sirmă cu ramă de fier pentru
scopuri demorări de pământ, nisip, petriș, și pentru lu-
crări de mine, zidiri și grădinărit. Site la ferestre de piv-
nițe și magazine de grăunțe. Apărătoare de scintei la
locomotive, mori și cosuri de fabrici. Somiere elastic
de oțel pentru pat pe staluri de fier și lemn, cari în pri-
vința ușurinței de a se ținea curat sunt foarte recoman-
dabile. Diferite site din păr, aramă și mătase, dobe pen-
tru tutun, site-dobe, și orice fel de obiecte și lucrări din
aceasta branșă — — cu prețuri din cele mai moderate.

JACOB REICH Fabrică de cumpeni decimale și de mașini economice . . . . .
UJVIDÉK.

Cumpeni decimale, vâpsite galben, fără greutate:

50	100	150	250	chilograme
24—	28—	32—	36—	Coroane.
300	500	750	1000	chilograme
40—	50—	80—	100—	Coroane.

Cu Incestoare dublă cu 10— coroane mai mult.
Greutățile să socotesc separat.

Tăietor de paie patentat cu îmbucătură 50— coroane.

Tăietoare de rând 48 cor.
Pentru căleat cu piciorul cu 5 coroane mai mult.

Virteje pentru un cal 160 cor.

Săpător de porumb foarte bun 50 de cor.

Fabric mașini de imblătit cu benzin

după brevetul propriu al meu. — Mașinele toate au fost probate și găsite bune peste așteptare. Să pot ușor manua, se poate lucra ori când cu ele; garantez pe 2 ani despre durabilitatea lor; eu singur leam examinat; funcționează momentan fără pierdere de vreme; să poate lucra toată ziua fără control; umblă înainte și înapoi.

La cerere trimit prețuri curente despre fabricatele mele.

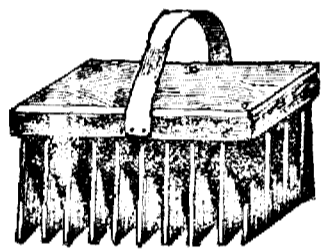
Distinsă la expoziția milenară în 1896.

Fabrică de perii a lui
Oblát Lajos

Budapest, VII., Damjanich-utca 7.

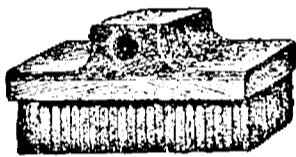
Fabrichează tot felul de perii, precum: de oțel, aramă și din coame de rimători.

Correspondență în limba maghiară, germană și franceză.

TELEFON 39—01.

Catalog gratis și franco

Gimbale

cu aparat intern de oțel, cu ton fermecător de frumos, cu ajustament plăcut liferează pe lângă rate și cu bani gata

fabrica de instrumente muzicale

a lui
VARGA ÁRPÁD

MAKÓ

(Lădița de poștă nr. 31)

Preț curent mare și ilustrat se trimite gratis și franco.

COLUMBIA

escelent mijloc contra pișcăturilor de insecte și țintari.

Prețul, împreună cu fluiditățile aparținătoare, 1 cor. 20 fl.

Pastilla-Tannin

e unicul medicament cu efect în potriua diareii copiilor.

Bucata cu 10 fileri.

Se capătă numai la unicul apothecar:

Rozsnyay Mátyás

Arad, Szabadság-tér.

PREMIATĂ CU PRIMUL PREMIU LA EXPOZIȚIA MILLENARĂ DIN BUDAPESTA ÎN 1896.

Fabrică de ceasuri de turn și turnătorie de clopote

A LUI
G. P. PANTELIĆ in SEMLIN (ZIMONY)

FIRMA FONDATĂ ÎN 1854.

FIRMA FONDATĂ ÎN 1854

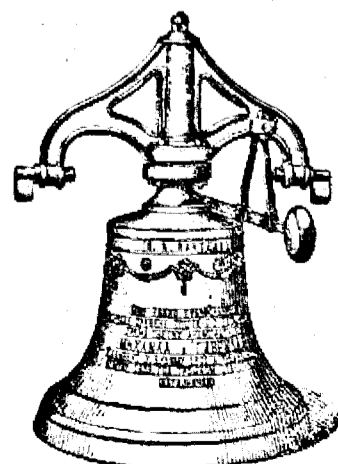
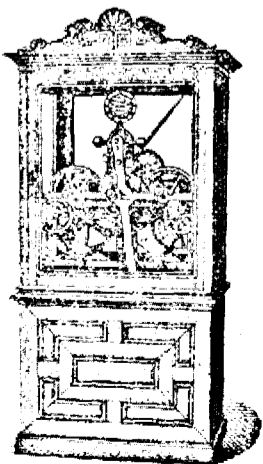
Face ceasuri de turn după felul cel mai nou, propriu de construcție, cu pendulă liberă, cu sirmă.

Toarnă clopote noi, face smălțuri mișcătoare de fier, la clopote vechi pentru ale acorda armonice, face adnexe de clopot de fier.

Garantează execuție precisă.

Bisericeilor și comunelor sărace li să dă în rate, de mai mulți ani.

Am cercetat expoziția universală din Paris din 1900 cu scop de studiu.

Modelele cele mai nouă de pălării.

Avis!

Am onorul a încunoștința pe P. T. cumpărători și publicul de dame, că

SALONUL MEU de pălării de dame

care până acum a fost în str. Fabian, lărgându-l și de nou și bogat asortându-l, cu 1. Oct. l-am mutat în casa Heim

în strada Deák Ferencz nr. 33—34.

Pe cumpărătorii mei fi asigur și pe mai departe despre serviciul solid și le rog sprijinul și pe viitor.

Cu deplin respect:

JASPER ALAHNA.

Primesc reparaturi și transformări.

Depositar bogat de pălării de doamnă.

Asortiment bogat de pălării de dame și de băieți.

MANDL FERENCZ

Vopsitor de metal

A R A D, STRADA BOCZKÓ Nr. 11.

Primește spre efectuare orice lucru ce cade în această branșă, precum căzi pentru scaldă, chiilii de scaldă, mobile de fier și de lemn, cano de apă, punerea în aur, marmură și bronză lampelor, pictură de majolica pe lemn și metal, floderozare în orice valoare în forma cea mai senzațională pe lângă prețuri ieftine și serviciu prompt.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că am preluat dela Szabó Kálmán

Berăria de Pilsen și restaurantul
„Kispipa“

ce se află în strada Salacz nr. 3, sub Casina Domnească Aradană, în centrul orașului Arad, vis-à-vis de casa comitatului și hotelul Central. Aici voi pune la dispoziție renumita veritabilă bere Pilsen. Acest restaurant l-am deschis în 15 August. Aici voi servi, conform recerintelor moderne, mâncări bune, vinuri de prima calitate și șampanie bună. Vipt și ducerea acasă a mâncărilor. Servesc prompt pe lângă prețurile cele mai avantajoase, cu toată stimă:

Szabó Vincze

proprietarul a berăriei de Pilsen „KISPIPA“, fostul hotelier în Vajda-Hunyad.

Fondat la 1898.

Fondat la 1898.

SPĂLĂTORIA DE ALBITURI a lui GROSZ FERENCZ

ARAD, Heim Domokos-utca 1.

Primește spre curățit cămăși, gulere manghete, haine de gală, vestimente de dame, perdele, și haine de bal, fără var de clor și cu prețurile cele mai ieftine.

Albite în chip admirabil și suprinzător.

Primește comande din provincă spre curățire haine și albituri.

În loc la dorință hainele se aduc de acasă și se și duc acasă fără atare preț separat.

Pedagogi și teologi au favor de preț.

Molnár Antal

măsar

Arad, Part-u. nr. 4 (Casa proprie).

Se recomandă onor. public pentru pregătirea a ori-ce fel de lucrări de lemn aparținătoare acestei branșă, precum:

mobile de alcouri, de prânzătoare, de salon, de cuină, de grădini și de vile,

precum și spre pregătirea aranjamentelor de prăvălii, de birouri, de portale și ori-ce fel de lucrări pentru biserică și alte edificii publice,

Comandele se efectuează prompt pe lângă prețuri convenabile și garanță.

Desemne și modele chimice se trimet la cerere.

Sirupul carpatian pentru pept al lui Barcsay!

Cu fier, calciu și sirup de brad.

Acest sirup, ce se întrebuințează cu succes de 30 de ani, e admirabil medicament contra tusei și asudărei de noapte.

Promovează pofta de mâncare, nutrirea și mistuirea; întărește și întinerește corpul.

Bărbații și copiii, îl pot folosi fiindcă are deosebită influință asupra singelui și formării oaselor.

Prețul unui flacon 80 cr.

Se poate căpăta numai la spițăria lui

Barcsay Károly
Szeged, Széchenyi-tér 12.